

NOSALTRES SOLS!

PUBLICACIÓ ADHERIDA A LA UNIÓ CATALANISTA

OFICINES: CANUDA, 14, pral.

Any I — Núm. 33 — BARCELONA, dissabte, 21 de novembre de 1931

Preu: 15 cts. — Tallers, Om, 8 - Tel. 19754

EDITORIAL

I. N. R. I.

L'espectacle actual de la política catalana és una cosa tristament pintoresca. Entenem que els patriotes — arribades les coses on són — ja han de deixar la ploma del comentari i agafar altres mitjans més expeditius, bo i prescindint de les paraules, si no volem que Catalunya vagi al fons d'un abisme, menada pels quatre irresponsables de l'Esquerra Republicana de Catalunya.

La reculada que han produït en el moviment catalanista és enorme. Trenta anys de catalanisme, amb una llarga llista de sacrificis personals fets per tota una generació de patriotes, esdevindran inútils, si permetem que aquesta gent mantingui la direcció de la política catalana. Ni pagats per Espanya, ho farien millor. Ja es pot anular el Govern Civil de Barcelona. La Generalitat el supera amb escreix. Tot s'ensorra, a la Generalitat; la conseqüència patriòtica, el seny exemplar, la moralitat política: una sola cosa es manté dreta, pura, inaccessible: la cordialitat amb Espanya. Francesc Macià tapa i empara tot aquest femer; amb aires de segrestada de Poitiers, Francesc Macià consent aquesta infàmia permanent, i daval·la; d'abdicació en abdicació, cap a la traïció; tot amb un to de "Príncep" de Maquiavel, com un "duce", des de la seva csa dels Canonges. Aquest maquiavelisme de sala i alcoza ha lliurat Catalunya, lligada de pens i mans, a l'enemic. Ha resultat molt pitjor que el maquiavelisme anterior de Cambó, exercit des dels "halls" dels grans hotels i dels salons dels "grans" d'Espanya. La inèpcia i la manca de patriotisme essencial han portat a aquesta davallada els ideals reivindicadors de Catalunya, usufructuats en aquest moment polític per un partit organitzat a base d'una general simpatia unipersonal. El mal fet, és incalculable. Cambó, des de l'estranger, es deu fregar les mans de gust, en contemplar com són precisament gent que es diu d'esquerra que el rehabiliten i li aplanen un nou i inesperat bell camí a seguir.

Així, l'ideal catalanista, traït i vexat, anirà passant, com una pilota, de les mans de la dreta a l'esquerra i de l'esquerra a la dreta, si l'energia dels patriotes catalanistes radicals no s'hi interposa a temps. És que la traïció constant ha de llençar a un pou les esperances, el desinterès i els sacrificis dels catalans que sincerament estimem la Pàtria?... Si consentim que es fugui impunement amb la llibertat de Catalunya, quin opinió tindrà l'enemic de nosaltres?... ¿No és un "I.N.R.I." que mentre els èmuls de Madame Hanau tenien els llavis encara humits del xampany de la prevaricació, el germà Daniel López fos detingut pel policia que colpejà Jaume Compte llavors de Garraf, i dut al calabós, mentre les "autoritats de Catalunya" estaven confortablement instal·lats i en amable "cause-rie" a l'Orient?... Declarem que hi ha més vilesa en consentir-ho, que en realitzar-ho. I ens acusem d'això! Ens en acusem, per la part que ens toca.

★

Però, sota l'"I.N.R.I." posat damunt la creu en què avui sofreix la nostra Pàtria per mans parricides, hi ha encara clavada, com les arrels d'un arbre centenari a la terra, la corona d'espines de la nostra nacional esclavitud. La sang que en raja, no és una sang material. És una sang espiritual, que no omple cap culze; però que tortura el cor i la sensibilitat patriòtica dels escollits. I aquesta sang és fecunda. Fa el miracle del proselitisme i de l'allistament. Quan la misèria dels mals patriotes talla les branques florents i escapça l'arbre, una saba nova puja a rejuvenir-lo i donar-li nova vida. Així, davant l'estrall actual, són tota una esperança, aquests dos grups naixents, que s'han posat al costat nostre: la Secció Universitària de "Nosaltres Sols" i la Secció Feminal Catalanista "N. S."

Als germans universitaris els direm que prenguin l'exemple viu i present de Gandhi, que féu els seus estudis a la gran metròpolis londinenca, i avui camina gairebé descalç, viatja en tercera i fa una vida humilíssima. Aquest home senzill, abnegat, generós, cregueu-ho: deslliurará la Índia. El politicisme, l'arribisme, l'obsessió del càrrec públic i de la pública notorietat, porten a aquesta mediocritat baixa, representada pels Agudés, Companys, etc., que, en resum, no són metges ni advocats ni molt menys, alliberadors de pobles i de classes. Servir la Ciència per la Ciència, no té cap valor, si no va inspirat per una ànima ideal que empenyi la marxa lenta i abnegada endavant. Estudiar, millorar-se intel·lectualment i posar tot l'avenç personal al servei de la llibertat de la Pàtria sotmesa a l'enemic, heu-vos aquí ço que és humà, generós, i alhora compliment d'un deure.

Les nostres germanes, aquestes noies entusiastes, que vénen, per la Pàtria, a treballar sota la bandera més radical del Nacionalisme, voldríem que fossin una similitud d'aquella "Mary de Cork" que tan bé descriu Kessel en "Les Cœurs Purs". La missió d'aquestes companyes nostres ha d'ésser també una missió d'apostolat: fer patriotes aptes per al sacrifici i educar les altres companyes a no ésser un fre pel marit o per l'estimat, en les seves nobles bogeries patriòtiques. La dona catalana té, certament — i és natural —, defectes. Té, però, una qualitat oblidada: el sofrir en el silenci. Aquest silenci sofrir, l'ofegar la pena que corca i mata de mica en mica, dur el dolor sota el signe d'un somriure encisador i amable, heu-vos aquí una immensa força temperamental que, posada al servei del deslliurament de la Pàtria, pot obtenir avantatges incalculables.

Cal, però, que les nostres dones siguin més agosarades. La nostra concepció de lluita per la llibertat nacional, es basa en l'abnegació més generosa i desinteressada. El patriotisme irredempt i desesclavitzador, ha d'ésser honrat, pur i menat per un dogmatisme quasi religiós. En aquesta ruta de místics il·luminats, ningú més que

L'ARREST

Adéu, company, patriota abnegat que per la pàtria vas a ésser tancat entre reixes! Jo veig en aquest moment, en el moment heroic d'ésser arrencat dels nostres braços, un brill en els teus ulls: un brill parió al que hi deuen tenir els herois. Jo vaig veure en tu la nostra Catalunya seguint el calvari dolorós de la seva vida. Aquest calvari cruel, a què la menen, per més vergonya, fills seus.

Per què, aquesta persecució, company López? Per què aquest afany de voler fer emmudir la teva boca? És que potser la teva veu és massa desvetlladora del nostre poble adormit? És que potser la teva veu fa trontollar de soca arrel la vergonya que Catalunya té?

Ah! germà López, quin buit més immens representa la Generalitat per la nostra terra! Quina cosa més estranya és per l'esperit de Catalunya, car no veuen, no senten, no comprenen...

Però no t'afebleixi això. Segueix virilment el teu camí de rebellia, de dignitat. Car no ets sol; sota els plecs de la bandera estelada troba's tota la joventut sana de Catalunya. Ells ens empeny a què, malgrat tot, continuem la lluita en pro del nostre ideal d'alliberació definitiva de la pàtria.

No temem els sicaris que ens persegueixen. No temem els moments dolorosos d'ésser arrencats dels braços de les nostres famílies. No temin els nostres fills el nostre allunyament. Les llàgrimes que brollen dels seus ulls no són de desesperació, d'atruiment; són de ràbia.

Mira-te'ls aquests infants que al nostre redós ploren per la sort dels seus pares, i els veuràs als rostres reflectida la fermesa dels futurs patriotes que dissortadament potser encara ompliran les presons. Però a través dels murs d'aquestes faran sentir la veu, la nostra veu, la teva, amic, la veu de la pàtria irredempta, i poc a poc arribaran a abrandar legions que no hi podran les presons ni els enemics de la pàtria. Serà tot un poble. Serà, com diu La Marsellesa, "Petits i grans" que faran front a tots els que endogalen la Pàtria.

I llavors els traïdors seran assenyalats pel dit de tots els catalans i moriran en un recó, coberts de vergonya.

T'he dit adéu al bell començ d'aquestes ratlles, i et dic en acabar, a reveure, a dins o fora, tant se val, de les reixes.

R. DALMAU I FERRERES

~~~~~

f) L'experiència ens ha ensenyat, sempre, que les nacions oprimides no s'han deslliurat dels poders dominadors, sinó quan aquests han tingut moments febles o han passat èpoques d'anormalitat. Rarament se'n troba alguna excepció. I Catalunya, com les altres nacions que en son cas es troben, deu sols confiar en sa pròpia força de voluntat i en l'atzar dels esdeveniments mundials per aconseguir d'Espanya el ple reconeixement de la seva Personalitat Nacional. Tenint això en compte, ja és mostra de gran noblesa el no ajudar a la bancarrota d'Espanya, que vénen empenyent de lluny de lluny amb llurs desencerts els polítics madrilenys; però, en canvi, és prova de gran candidesa apuntalar el règim tirànic, aportant-hi col·laboracions i sacrificis que no seran mai agraïts ni recompensats, aconseguint-se tan sols amb ells reforçar el poder central per tal que pugui aquest oposar, després, major resistència al nostre deslliurament nacional.

(Del Manifest de la "Unió Catalanista" el primer d'abril del 1918.)

DOCUMENTAL

L'experiment de la Societat de les Nacions

La crisi extrem-oriental ha exposat a una prova cruel la S. D. N. Mai com ara, aquest organisme internacional no havia estat posat a prova i cridat a fer l'experiment de la seva autoritat... o de la seva feblesa. La major part del temps s'havia passat dedicat a solucionar problemes que no arribaven a apassionar l'opinió mundial, perquè a aquesta li semblava que eren qüestions que podien fer néixer conflictes greus. Per exemple, la controvèrsia hongaresa-rumana de la Transilvània, o aquella, que s'ha repetit diverses vegades, entre la Polònia i la Lituània en temps de l'oldemar, no tenien prou força per retenir l'atenció pública, fos la que fos la importància donada per la Premsa en intervals regulars i algun comentari que poguessin suggerir als diaris. Però mai encara, tret l'assumpte de Corfú, la sang no havia fet la seva aparició sinistra, i mai encara la S. D. N. no havia hagut de celebrar un Consell extraordinari per a evitar-ne l'efusió.

Ara, després d'algunes setmanes, la sang ha estat ja escampada en la Manxúria, i, en realitat, els esdeveniments, en detall, han restat misteriosos. El Japó ha anat a una guerra que no era cosa imprevista... Tots aquells que estan al corrent de les coses internacionals, saben que el Japó esperava un moment propici per a apoderar-se de Mucden, i que després de la mort del famós dictador Xang-Tso-Ling, que fou el seu agent, es recremava en el desig de afermar-s'hi. En poques setmanes ha fet el Japó un salt monstruós: de Daerin a Mucden, i de Mucden a les riberes del Nonni. Quan ha tocat el sector xinès, ha començat a inquietar-se, perquè d'allí anava aproximant-se a la zona russa i perquè l'Amèrica no seria indiferent a un conflicte entre els Soviets i l'Imperi del Sol naixent.

La impressió general és que el Japó ha fet burla de tothom, i de la S. D. N., en particular. Cada cop que proclama la seva voluntat de pau i exigeix de la Xina el respecte als tractats, interpretats a la seva faiso, allarga més i més el seu camp de guerra i viola els pactes, convencions i declaracions que ha signat.

Per exemple, el Japó ha trepitjat les clàusules de la S. D. N., el protocol de nou potències a Washington, l'acta de Briand-Kellogg. S'ha posat al marge de totes les convencions internacionals. Cada vegada que anuncia un replegament de les seves forces, les referma i llença una nova expedició. Com és possible creure que solament per arreglar tres ponts hagi enviat un considerable cos d'exèrcit a 500 quilòmetres de Mucden? Quan s'examina ço esdevingut aquestes darreres setmanes, s'arriba a la conclusió inevitable que el Japó ha seguit un pla premeditat per a apoderar-se d'una regió més gran que la França i apropiar-se una colònia de repoblació que aspirava a crear-se en el Continent asiàtic. El partit militar de Toquio i els homes polítics que ell domina, com deuen riure pla i bé de la S. D. N.

Finalment, la S. D. N. sigui per impotència, sigui per complicitat, assisteix, sense accionar, al desenvolupament d'aquesta aventura de colonialisme conquistador. El setembre passat, la S. D. N. va registrar el prometiment que feia el Japó de retirar tots els seus efectius militars. En octubre, li adreçava una recomanació, que es negava el Japó a atendre; però que prometia de nou fer un replec de forces. En novembre, el Japó ja ocupa una línia molt més avançada que les anteriors. L'organisme de Ginebra i el seu president, Briand, són ja al cap del carrer. O es restitueix la Manxúria a la Xina, o cal declarar vençuda i inservible la S. D. N.

(De la "Semaine politique" de Monde.)

(Continuació de l'Editorial)

la sensibilitat femenina hi podrà seguir amb més entusiasme. Esser fortes per un ideal que és llibertat i vida plena. Deslliurar una pàtria, no es fa sota la meòdia d'una "Ave Maria" de Gounod. Però les deslliurances esdevenen immortals; perquè són això: són sentiment.

Les organitzacions més perfectes no són res, si hi manca aquest fervor sublim, que les anima, les vivifica i les presideix.

Voldriem fer passar d'avant dels ulls de les nostres companyes, com un film, l'exemplaritat d'aquelles heroïnes anònimes dels moviments nacionalistes i liberals. La terrorista russa Sebastiana Alexandra, Rachel Vulfovna Luriè, de l'organització revolucionària; la vida conseqüent i abnegada de la socialista italiana Angelica Balabanof, l'heroïtat de les irlandeses Marquesa Markievicz i la germana del batlle de Cork, Lady Mac-Swinye...

Quan, la partida d'una nova "Dama de Reus", enarborarà la bandera de la dignitat a Catalunya?

Sota cada espina neix un rebrot nou. Les flors s'obriran damunt les ferides i taparan l'I.N.R.I. ignominiós que els fariseus traïdors de l'ideal han posat damunt la Catalunya d'ara.

Pitjor que mai

Quousque tandem abutere, Catilina, patientia nostra?

Fa molt de temps que estem convençuts que l'hegemonia que del govern de Catalunya té l'Esquerra Republicana, ha portat a la causa catalana més danys que profits. No ens podem mai conformar amb la falta de tacte polític que originà la caiguda de la República Catalana. Ningú no ens convencerà que la suspensió de l'acoblament de la Guàrdia Civil Republicana no fou una equivocació. Sempre creurem que la constitució del Consell de la Generalitat ha estat un fracàs; que les eleccions de la Diputació foren un desastre i que el mateix Estatut és una claudicació dels que deien defensar els drets imprescriptibles de la Nació Catalana.

La tàctica baixa i servil amb què es vol arribar a què les Corts espanyoles ens facin l'almoïna de concedir-nos l'Estatut, és per a nosaltres una cosa que ens indigna i desespera.

Mirant l'Esquerra pel caire patriòtic, encara trobem altres coses, que ens fan pena; l'esforç gairebé nul de la Generalitat en la tasca inajornable de catalanitzar la nostra terra i el gran nombre d'ajuntaments esquerrans que encara obren i escriuen com si estéssim en els temps de la maledicta dictadura.

I no és pas encara això sol: els catalanistes de debò estem en pitjor situació que en els reculats temps del domini del caciquisme monàrquic.

Es cert que els que avui governen han fet pública abjuració dels ideals que asseguraven defensar, bo i afirmant que abans eren separatistes dels borbons, quan en veritat eren separatistes de conveniència, i en arribar a tastar les olles del pressupost, han renegat de les seves doctrines i no creuen més que en la conveniència d'usufructuar la seva privilegiada situació, tot el temps que els sia possible.

Però, senyors dirigents, damunt de les vostres ambicions, de les vostres conveniències i de les vostres necessitats, si encara us resta un bri de dignitat, heu de recordar que teniu un deure, un deure més sagrat que totes les vostres concupiscències.

A Catalunya hi ha un jóvent ardit, ple de generositat, de coratge i d'entusiasme, que, tot escoltant la vostra veu, va a xo-plugar-se valerosament sota la bandera estelada que vosaltres enlairàveu; i aquesta joventut, acoblada en els moments de persecució i de sacrifici, que no us ha seguit en la vostra apostasia, continua ferma i decidida en la lluita per la llibertat integral de la Pàtria.

¿Sou vosaltres prou cíncics, per a perseguir aquest jóvent, que no té altre mèrit que el de conservar ben alta i ben sola la bandera que vosaltres li donàreu, quan per vosaltres, i per ell, representava l'exili, l'ergástula i les privacions? ¿Sou tan inconscients que oblidau que la vostra actual situació la deuen a l'entusiasme i als sacrificis d'aquesta joventut? ¿Sou tan tirans, que permetreu que aquests joves siguin perseguits, emprisonats i maltractats per defensar els ideals que vosaltres els asseguràreu que eren la única salvació de la nostra Catalunya?

Nosaltres, que fórem els primers que a plena veu escampàrem el dret de Catalunya a la seva completa llibertat, que veiérem al nostre voltant un jóvent, avui ja vell, que s'entusiasma amb la nostra doctrina; nosaltres que mai hem tingut, ni hem desitjat, cap càrrec públic; sempre hem reconegut com el més sagrat dels nostres deures el reconeixement dels sacrificis, l'auxili als que han caigut, el consell generós als que poden caure.

Si vosaltres, que gràcies als sacrificis dels abnegats, heu assolit càrrecs i presentacions que no podíeu esperar-vos, creieu que des de la vostra situació privilegiada podeu restar orbes a la realitat i sords al sentiment, viviu ben equivocats.

La idea de la llibertat és innata en la naturalesa humana, i, tard o d'ajorn, la llibertat triomfarà. Si vosaltres en sou obstacle, amb la vostra conducta obtindreu la maledicció dels presents i la maledicció dels venidors.

A. MALLSOL.

Patriotisme (?)

En Companys i altres elements del seu partit, en temps de palestra electoral, entre altres coses, deien: "volem la secularització de cementiris".

Està clar; com que veuen encara castissos patriotes, tenen por que en morir-se no es topin davant d'un fossar com un roure a semblança d'En Mestre Jordi del Fossar de les Moreres, fent-ne tria de lleials i de traïdors, retronjint la ven de traïdors amb traïdors mateixos.

Amb la secularització de cementiris i un patriotisme tan romàntic com els esquerrans d'avui, totes aquelles genials cerimònies no els cal; ara, amb una bandera de l'"Alegría que passa" i uns crits de "concordia" i "germanor", dit en castellano, que, ara ja en diuen espanyol d'aquest idioma, sense pensar, pobrets!, que per homenatjar a Castella li lleven el nom pel d'espanyola i ofenen En Cervantes i el "Quixot", la seva obra cabdal; i satisfets d'aquesta faïso, es creuen ofegar els crits dels supervivents de "morin els traïdors", i que profanen la veu del poeta, que diu:

"—Vos heu tornat castellans?
és castellana ma pàtria?
Pròpia parla no teniu,
que lloguen estranya parla?
De Catalunya els traïdors
he de veure en ma nissaga?
Oh, maleit l'arbre meu
que ha tret bordissenques branques!"

JOSEP CARRERA

«Cap nacionalista militant, de significació representativa, no té dret a hipotecar la llibertat d'acció en lluites polítiques, prescindint temporalment del problema de les reivindicacions del seu poble, per a servir un règim basat en l'opressió del mateix; car, acceptada aquesta teoria, sobre la porta al desvetllament de les ambicions personals, enlairant-se la bandera nacionalista en l'oposició i ple-gant-se en el govern»

(Del Manifest al Poble Català, dirigit per la Unió Catalanista el 1.º de abril de 1918).

Catalans!

Catalans que serveu viva vostra llengua nacional, que dels trobadors encara té la glòria medieval; que a través de tots els segles, feu florir per sempre l'art; Catalans, amb simpatia, us adreça el món l'esguard!

Catalans, la pròpia llengua és del poble el gran tresor; hi batega nostra vida, l'amor nostre, el nostre cor. No vengueu la llengua vostra per un ídol estranger! Catalans, rera la llengua, prompte el poble mor també!

Catalans, molts de vosaltres en exili van caient, o en presó; mes vostra causa la fa santa el sofriment! Vostra sort, vostre futur, Déu tan sols els té en la mà. Catalans, no tremolèssiu per un dèspota i tirà!

Catalans tingueu coratge. El futur és va acostant: sobre els seus fonaments febles el vell món es va esberlant! A l'Orient, per vosaltres, surt un sol de llibertat! Catalans, totes les terres tenen lloc assenyalat!

Catalans, la vostra pàtria no té estat d'indpendència, que sols és avui factible per la lluita i la violència! Doncs, la llibertat guanyeu-vos, i que cessi el vostre afront! Catalans, no us oblidéssiu que us esguarda tot el món!

Escrit originalment en Esperanto per Jan Van Schoor, flamenc.

Aparegut a la revista "Flandra Esperantista", de Bèlgica, en agost de 1929.

El mercadeig de la llibertat

Des del 14 d'abril, diada de glòria per uns i de martiri per altres, han vingut succeint-se jorns de sol radiant, jorns de pluja torrencial, jorns grisos, fred i fam per homes que, com altres, des d'aquella diada han tingut palaus per llur comoditat. Dies de pau i tranquil·litat pels governadors, dies de revolució per a les reivindicacions de ciutadans que exigeixen millor posició social o llibertat, que encara no ens ha estat donada, i, per tant, dies no molt gloriosos per als governants. Diades commemoratives per recordar dies gloriosos; festes i dies de treball; i així es va escrivint la història d'un poble que és el mateix que era; i finalment, amb satisfacció que demostra que ha estat la seva millor conquesta, per la república opressora, diuen que Catalunya és per Espanya.

Els que es diuen, o volen dir-se, espanyols residents a Catalunya, no es causen de dir, perquè ni es vegi el seu fracàs, que Espanya ha comprès ja a Catalunya; que l'Espanya que diuen que és liberal i democràtica, s'ha fet ressò del que vol Catalunya per ésser gran i progressiva.

Però diuen els d'allà que Catalunya és per Espanya, i els d'aquí que Espanya comprèn a Catalunya en una Constitució que volen que sigui liberal, i mercadeig la llibertat de Catalunya i de les altres nacionalitats d'Ibèria, com si fos una mercaderia qualsevol, quan la llibertat dels homes es pot dir que és sagrada, i encara més, quan diuen que els dos pobles es volen i es comprenen.

Minyons de l'Esquerra, vosaltres anàreu a les Constituents, ben clar ho vàreu dir, per exigir la llibertat de Catalunya, no, com feu, que la mercadegeu, perquè vos en donin més o menys.

Els la van mercadejant o la facturen de mica en mica, per tenir-nos com més temps oprimits, millor, i vosaltres la mercadegeu per estar com més temps millor al lloc que ocupen, per anar cobrant les pessetes, que sens estorquir ço que heu d'exigir aneu cobrant.

Però, nosaltres ja ens hem tret aquesta bona que ens havíeu posat als ulls, i veiem ben clar que Espanya no ens comprèn ni ens comprendrà mai, per ésser nosaltres d'una raça i d'un poble ben diferent que ells; ells ens comprenen tot volent que nosaltres siguem del mateix poble que ells, i ben clar ens ho diuen, que Catalunya és per Espanya; quan nosaltres volem dir-los que Catalunya és solament per als Catalans.

Catalans, preparem-nos per quan vingui aquell dia, que quan s'alci el sol per l'horitzó, l'exèrcit Català, format per nosaltres, s'apoderarà de Catalunya per obligar a fer comprendre que la Catalunya, pàtria única nostra, és per als seus fills, els Catalans.

ANTONI ROMANS

El vaixell fantasma

XIII

Episodi del complot de Sir Roger Casement i de la revolta irlandesa de 1916, pel Capità Karl Spindler, comandant del creuer alemany "Libau".

Fers les nou del matí, veiérem un navili per babord avant, un vaixell a motor d'unes 7.000 tones, que feia ruta cap al nord, a marxa moderada. Es veia un gros canó al seu darrera, i ens semblava veure'n un altre al seu davant. No portava bandera. No devia ésser un vaixell neutral, car n'hauria portat les ensenyes. Devia ésser un vaixell de comerç anglès, o bé un creuer auxiliar encobert. Guaitàvem els objectes que havíem llençat, amb el fervent desig que desapareguessin com més aviat millor de la superfície de l'aigua, car podíem ésser descoberts. El vaixell va passar unes sis milles davant nostre, sens adonar-se de res. Era, però, un senzill vaixell mercant. Calia que ens apresséssim en la nostra obra de destrucció d'objectes que ens havien servit fins llavors de carregament aparent.

Passàvem per la ruta normal dels vapors, i un altre vaixell podia sorprendre'ns en aquesta feina imprudent. Tots els homes treballaren amb ardor. Malgrat l'aire fresc, les gotes de suor ens baixaven cara avall.

A migdia teníem la cosa ja molt avançada. Podíem acabar ben aviat definitivament. El temps era magnífic. No podíem escollir-ne de millor per al nostre projecte. Les observacions de migdia ens col·locaren per 52 graus de latitud nord i 11 graus de longitud oest. Estàvem solament a 45 milles de Tralee! Quatre hores més tard, érem ja al nostre lloc. Què podíem desitjar més?... La meua darrera temença fou que la lluna podia descobrir el nostre desembarcament, car estava al ple.

Quan la campana de bord tocà dotze hores, vaig donar ordre de posar el chadburn a tota màquina, i l'Aud començà a dirigir-se a tota pressa envers Tralee. Els preparatius de descàrrega foren acabats dues hores després. Hi hagué encara moltes coses a fer. Obrírem les escotilles i ja hi col·locàrem les caixes de l'armament.

El cordatge i els taulons tot estava ja a punt. Vaig ordenar posar dins de petits saquets les llànties de mà. Calia preveure-ho tot, de manera que els anglesos, si ens sorprenien, la feina estigués ja llesta.

Si tot marxava com era previst, jo calculava desembarcar l'armament en set o vuit hores. Si!... Tot depenia d'aquest si! En cas contrari, calia esperar una resistència armada. Segons en quines circumstàncies, podíem esperar-nos arribar a les mans i fer sang. Era possible que les autoritats del Port, els duaners o potser un destacament de soldats pujarien al nostre vaixell per a examinar els nostres papers. Era precis treure'ns del davant aquella gent, en cas que els irlandesos no ho haguessin fet abans. Però era evident que, malgrat la nostra gran prudència, ensuriamen quelcom de la nostra arribada i de les nostres anades i vingudes sospectes. Casement mateix m'havia dit que hi havia encara a Tralee veïns fidels a la causa anglesa.

La vila de Tralee es troba, aproximadament, a una hora de la platja del port. Aquest port és una mena de raval de la gran vila, i s'anomena Fenit. És una barriada sense importància, relligada a Tralee per camí de ferro. Aquest tren podia jugar-nos una mala partida, car si l'alarma l'agués estat donada, al cap de mitja hora podíem tenir sobre nosaltres forces angleses. La principal defensa contra aquesta possible agressió consistia en les metralladores contingudes en les caixes que portàvem. Calia desembarcar-les abans que tot. L'armament devia ésser disposat sobre el desembarcador del port.

Vaig comprovar personalment que els cartutxos i les bombes incendiàries eren en son lloc i en bon estat. Per a més seguretat, vaig manar posar dues carregues explosives a proa, a fi de fer-les esclatar i destruir el vaixell en cas de necessitat. Vaig ordenar també de posar a punt les armes i els nostres uniformes, per poder-nos-els vestir de pressa. Damunt els uniformes ens posàrem encara els nostres vestits normals. En el cinturó tots devien portar el revòlver i el punyal.

Començàrem a veure terra prop de la una de la tarda. Unes siluetes blavenques que es destacaven de mica en mica: era la costa d'Irlanda! No es veia enlloc cap altre vapor.

Vaig reunir tota la meua gent i els vaig donar aquelles explicacions del cas que ells esperaven després de tant temps. Llavors compregueren el per què de vestir, sota els hàbits de vells marins noruecs, l'uniforme alemany. Vaig dir-los que el dret internacional era llavors ben poca cosa i que no trobessin estrany, si per les conseqüències de ço que devíem realitzar, eren afusellats o penjats pels anglesos. Vaig insistir sobre aquest punt.

En les seves cares s'inicià un somriure. Tots pensaren que per a ésser afusellats, cal deixar-se afusellar. Cada un rebé una ordre personal sobre el seu treball a complir. La caixa de medicaments fou oberta i posada a punt, igualment que tot el nostre material sanitari. Llavors l'ordre general fou terminant: Cadascú al seu lloc!

La costa s'estenia davant de nosaltres, sota la llum d'un sol magnífic. Altes muntanyes, sense arbres, plenes de rocams esberlats i que segurament mai el peu de l'home no trepitja. L'herba i arbres encara molt petits, sols es distingien a sota, a una altitud inferior de 150 metres. El més curiós era una serralada de muntanyes que semblaven dents d'una serra colossal i fantàstica. Poc a poc es distingien petites illes i rocams que s'allargaven per la costa. Realment poques costes existeixen més inhospitàries i perilloses que aquestes costes d'Irlanda.

Buscàrem amb els nostres binocles descobrir una cabana o bé un far. Res no aconseguírem. Sols distingíem rocams, i el país semblava completament desert. Ací i allà la costa entrava endins un bon tros, que, mirat de lluny, podia confondre's amb el port de Tralee. Basant-nos en el nostre excellent punt de migdia, que era molt exacte, vaig ordenar fer ruta avant.

Altes les muntanyes, la mar profunda! Podíem navegar amb confiança; tot, buscant un illot per a fer espera a la nit. Cercàrem en tots els mapes i totes les instruccions nàutiques, fins que hi descobríem, sota el nom de Three Sisters, un petit rocam de tres puntes que es troba en la riba sud del Shannon, llarg d'una dotzena de milles.

Vaig modificar immediatament la nostra ruta de faïso que passéssim ben a la vora de les Three Sisters. Esperava ahora separar-me tot el possible del semàfor de Loophead, que es trobava més a l'Est, sobre una illa petita situada del costat nord de l'entradada.

Al moment que ens aproximàvem a les Three Sisters, una taca blanca aparegué en la mar. Era el canot que devia esperar per a pilotar-nos?... Descobríem, desgraciadament, que no era cap canot, i que la seva pretesa vela blanca, que anava allargant-se, no era altra cosa que l'illa Loophead, que jo havia cregut més cap al nord.

(Seguirà.)

El que jo, hauria dit a Balaguer

Catalans! Ciutadans d'arreu:

Els nacionalistes radicals de Catalunya, grup "Nosaltres Sols!", venim aquí a retre un homenatge i ensems a fer un acte d'afirmació nacionalista integral, ja que els que verament representem a aquells grans intransigents, som nosaltres, car som els únics que en aquests moments de mixtifications i conxorxes indignes, servem ben alta, ben sola i ben dreta la bandera de la llibertat i la dignitat de la nostra Catalunya.

Homenatge als humils, homenatge als anònims que, sota el cabdillatge de Jaume d'Urgell i fins després de la seva gesta, lliurant-se per evitar mals majors al seu poble, encara lluitaven per la dignitat de la raça, i que enèrgicament s'oposaren a què el rei usurpador entrés com a conqueridor fent enderrocar un tros de muralla, i oposant-s'hi ells i oferint tots el seu pit, disposats al sacrifici, abans que semblant vergonya passés a la història de Catalunya; i a fe que no miraren d'ésser ells sols per dur a cap tal gesta, car llavors els polítics, com els d'avui, d'arreu de la nostra terra se'ls miraven despectivament, com ens miren ara als anònims de "Nosaltres sols!" I per una d'aquelles paradoxes, avui vénen aquí a retre'ls homenatge.

Qui foren, amics, els culpables d'aquella vergonya? Els polítics, sí, els polítics; per què no dir-ho? Car ells sempre han estat la desgràcia de la nostra estimada Catalunya. Era a Casp, amics, que uns polítics s'asseien al volt d'una taula. Corrien unes pessetes, i es jugaven l'esdevenidor de la nostra Catalunya, puix que d'aquella gitanada ens vénen totes les dissorts.

Era en 1640, que uns polítics es reunien al redós d'una taula als Pireneus i esquarteraven Catalunya amb el cèlebre tractat del mateix nom, quedant la Catalunya partida amb el nom de Catalunya francesa, i amb el nom de Catalunya espanyola. Això segons ells, ja que per "Nosaltres Sols!", Catalunya, és i serà dels catalans sols i de ningú més, pesi a qui pesi. Era, amics, en 1714, que uns polítics, al volt d'una taula, a Utrecht,

lliuraven la nostra Catalunya, lligada de peus i mans, privada àdhuc de defensar-se, al voler o al caprici de dos imperis.

I eren també, amics, en aquella data, uns anònims, els que exigien als homes representatius d'aquella època que es resistissin amb dignitat i defensessin pam a pam la nostra terra, i per tant la nostra llibertat. Foren definitivament vençuts, i ens llegaren aquell manifest, o, més ben dit, aquell "Recordeu!", que diu: "...després d'haver fet tots els esforços, som vençuts, i per tant restem esclaus". Era, amics, en 1923 que els polítics lliuraren Catalunya a una dictadura vergonyosa i ridícula, i fins s'atreveixen a aixecar la copa amb els assassins de les nostres llibertats.

I és, amics, en 1931 que uns polítics lliuren la República Catalana a l'enemic, tot dient que "és el dia més trist de la seva vida", i mentrestant posen tota mena d'obstacles als que decididament volen, si cal amb el sacrifici, defensar-la i mantenir-la.

I ara, amics, ve la nostra afirmació clara i contundent:

Nosaltres, els nacionalistes integrals dels diversos grups existents a Catalunya i fora d'ella, hem concedit als polítics una mena d'armistici, perquè ens portin l'Estatut, encara que no hi estem d'acord; però l'acceptem sols com a mitjà d'assolir la completa independència, o sigui l'autodeterminació del nostre poble. I des d'aquí els cridem: no torneu amb mixtifications, car no les acceptarem!

I ens llençarem decididament a la revolta!; però, això sí, portant-vos a vosaltres al davant, car així ens ho prometem, i nosaltres estem disposats a fer-ho complir.

I així, Poble, retrem el més ferm homenatge a aquells herois que sense mirar si eren molts o pocs, escrivien una pàgina gloriosa i heroica de la nostra història. I nosaltres, anònims també, des d'aquest lloc, pels que han caigut i pels que cauran, cridem ben fort: Visca la llibertat dels Pobles i dels Homes!

DANIEL LÓPEZ

PRO-CATALUNYA LLIURE

Les causes del nostre anorreament nacional

Barreja de sangs

Hi ocupa també un lloc gens menyspreable al Catàleg Psíquic-Fisiològic que esbossem.

Sense voler ofendre ni molestar gens els homes, li hem de donar cabdal importància. Deixant de banda honoros i raríssimes excepcions, veurem que l'individu de sang catalana-castellana (en el més ample sentit) és híbrid, infecund, com no pot per menys d'ésser. No és ni català ni espanyol. No avorirà Catalunya, però no l'estimarà tampoc. Ni estimarà la nostra senyera, ni deixarà d'estimar-la.

I això en els dos casos. El de matrimoni d'un català amb una espanyola, i el de catalana i espanyol.

En el primer cas, el fill, si bé té a la sang quelcom més de català que d'espanyol, no serà fàcilment catalanista, puix ell aprendrà invariablement la llengua castellana. L'infant no orfe de mare aprèn primer, i moltes vegades únicament, la llengua de sa mare.

En el segon cas, si bé el noi sabrà català, l'imperialisme i anti-liberalisme innat i congènit en el seu pare, perjudicarà notablement la seva catalanitat. I com que la dona — culturalment parlant — està avui molt per sota de l'home, mentre son pare li parlarà d'"Espanya", els "hijos del Cid", la "Unidad Nacional", etc., sa mare no podrà contrarestar-lo, car ella, en el 998 per mil dels casos, ignorarà àdhuc que vol dir Catalunya.

Resumint: El noi de sang catalana-castellana no serà mai nacionalista ni tampoc catalanista. Tindrà dues pàtries, que equival a no tenir-ne cap.

Solucions:

1.a Cap català ni cap catalana dignes de tal nom admetran unió matrimonial amb individu espanyol, o fill d'espanyols.

2.a En el sentit de català, considerarem no sols el de català pròpiament dit (català estricte, valencià, balear, pitiusc — Illes Pitiüses —, alguerès i català del Rosselló), ans també el fill de terres Occidentals (Catalunya Gran, Provença, Foix, Llenguadoc, Auvèrnia, Bearn, Llemosí, etc.).

3.a En el sentit de Castellà, entendrem:

Castellà nou, castellà vell, lleonès, extremeño, andalus, asturià, murcià i aragonès (excepció de les terres frontereres, a menys de 100 quilòmetres) i els nascuts de castellans al Marroc, Canàries, Rio de Oro, Sahara Espanyol, Guinea i altres possessions espanyoles o a qualsevol país del món.

4.a Considerarem anticatalanes tals unions —salvant d'ésser atenuades per un o més enllaços anteriors—, i com a tals les combatrem.

5.a Declararem mal català el qui, després d'haver-se-li fet tals reflexions, efectui el matrimoni.

6.a No oblidarem que sense una sang neta, verge de "cruces" sanguinis, és impossible fer res de profit.

7.a I no oblidarem que si el petit déu alat, cec com és, volgués ferir-nos en aquest sentit, que si l'amor és una cosa gran, immensa i la pèrdua una terrible desgràcia, Catalunya ha d'ésser el nostre Amor Suprem, i que Ella està per damunt de tot.

JOSEP GENOVÈS MOLES

Sembla que un dels personatges introductors de Monsieur Lazare Bloch i Mme. Hanau al "món" de la nostra política catalana ha estat el ciutadà Josep Fontbernat. Creiem que és l'única persona, a Catalunya, capaç i digna d'aquesta introducció. "Royaliste" i comunista alhora, abans de ço de Prats de Molló. Soldat de Macià, i difamador de Macià, després de ço de Prats de Molló. Bloch de "menor quantia" a Tolouse. Comensal al Grand Hotel de la Pedrix de Perpinyà pagant dels fons econòmics de l'Estat Català. Comprem perfectament que aquest home hagi dit que seria de tot arreu, menys del grup de "Nosaltres sols!"; però sigui digne introductor d'uns estafadors internacionals. Si el senyor Fontbernat és creu que Catalunya és un w.c. on pot abocar-s'hi tota la porqueria internacional; i les coses de la Pàtria un vil macarroneig, ja hi haurà qui es cuidarà d'acabar-ho.

La detenció del company Daniel López

Dissabte, a la tarda, s'efectuà la detenció del nostre volgut amic Daniel López. Per què?... Sembla que és a conseqüència del passat miting del Poble Nou. Per què En López fou detingut, i els altres oradors, no? L'amic Gresa es presentà espontàniament, en saber-ho; però fou deixat en llibertat, hores després. Amics nostres anaren al Govern Civil, a interessar-se per la seva llibertat.

Dimecres a la matinada fou posat en llibertat, amb poques explicacions. Els comentaristes que hi podriem fer són ja en el pensament de tots. L'esposa de l'amic, interessant-se per la situació del seu marit, tractà de visitar el President de la Generalitat. Li fou donada hora, per dues vegades, i hagué d'esperar-se fins les 12 de la nit del dimarts. L'entrevista fou impossible. Pels diaris, sabrem que la ballarina espanyola senyoreta Moreno fou més afortunada...

«Cap nacionalista militant, de significació representativa, té dret a hipotecar la llibertat d'acció en les lluites polítiques, prescindint temporalment del problema de les reivindicacions del seu poble, per a servir un règim basat en l'opressió del mateix: car, acceptada aquesta teoria, s'obre la porta al desenvolupament de les ambicions personals, entaïrant-se la bandera nacionalista en l'oposició ilegant-se en el govern.»

(Del Manifest al Poble Català, adreçat per la Unió Catalanista el primer d'abril de 1918.)

L'Associació Catalana d'Estudiants

"L'Associació Catalana d'Estudiants, davant l'article del senyor Manuel Brunet aparegut a "La Publicitat" de diumenge passat, sobre les activitats i estada de M. Bloch a la nostra ciutat, en el qual s'insinua la possible complicació d'alguns dels dirigents actuals de Catalunya en una maniobra que, d'ésser veritat, comprometria el prestigi de la representació que ostenten, com a entitat essencialment patriòtica que és, demana: que es procedeixi urgentment a aclarir l'afer per tal d'evitar possibles suspicàcies contra la integritat moral de Catalunya".

NOSALTRES SOLS! s'hi adhereix ferventment.

"Unió Catalanista"

Ha estat cursat el següent document:

Honorable senyor: La Junta Permanent de la Unió Catalanista, en sessió celebrada en el dia de la data, després d'examinar detingudament tot quant s'ha posat de manifest públicament respecte l'estada de Mr. Llätzer Bloch a Barcelona, ha acordat dirigir-se a vos, com a President de la Generalitat de Catalunya, en la forma següent:

Que considera aquest afer de suma transcendència, no sols per als interessos materials de Catalunya, sinó, i sobretot, pel prestigi moral de la nostra pàtria; car, segons com derivi aquesta qüestió, podria portar un perjudici molt greu al nostre plet nacional, que aquesta entitat s'honora de vetllar per damunt de tots els partits; i de no obrar-se en la forma deguda per aquest Govern de la vostra Presidència, determinaria el desprestigi del nostre poble davant de les altres nacions i una minva de fe en la capacitat del Govern autòcton; i

Que per consegüent, sense que això sigui inspirat per cap prejudicament ni per cap finalitat política, la Junta Permanent de la Unió Catalanista estima necessari dirigir-se a vos tot expressant-vos la conveniència, per patriotisme i austeritat, que per un mitjà adequat i que no deixi lloc a dubtes, es dilucidi i evidenciï la veritat intrínseca del fet i es procedeixi dignament en conseqüència.

Visqueu molts anys pel bé de Catalunya.

Barcelona, 18 de novembre de 1931. (Firmen el President i el Secretari General.) Honorable senyor President de la Generalitat de Catalunya.

Animes empedreïdes

En el camí emprés per tal de reconquerir la llibertat de Catalunya, germa català, ens trobem que hi ha altres germans que no comprenen el nostre desig, que no volen saber res de fer sacrificis per la nostra pàtria, ans al contrari ens titllen d'insensats si nosaltres exposem tot ço que tenim per a ella, per a la nostra terra que, estigues-ne segur, germa, vol la seva integra llibertat, i vol que siguem nosaltres que amb la nostra sang vessada li duguem.

Però, com ja t'he dit, n'hi ha molts que no volen seguir el nostre camí; és que no senten pas interiorment el desig ardent, formidable, que sentim nosaltres per a fer allò que calgui perquè triomfi la nostra ideologia. N'hi ha molts que prefereixen anar vivint sense preocupar-se de res de ço que fa referència al nostre plet. I com que, endemés, els fa bàrbara fer cap esforç, callen, i diuen que no és pas precis donar la sang per tal d'assolir la llibertat del seu poble.

Tu també penses així, germa? Serà possible que creguis que per tal d'assolir la llibertat de Catalunya no s'hagi de vessar ni una gota de sang? Com vols pagar-la, doncs, la nostra llibertat? Com? Amb diners? No és la millor moneda el donar-nos nosaltres mateixos amb cos i tot, per a pagar el tribut de la llibertat?

Quin camí creus tu que hi ha per reconquerir el nostre sol, sotmès encara ara, malgrat totes les promeses, al jou, si!, al jou d'una raça que sempre i a tota hora ens ha demostrat un gran odi? Creus que és necessari per tal de tenir allò que defensem que ells ens continuïn dominant? Veritat que no, veritat que no, germa català? Oi que tu com jo i com tots els que som veritaders catalans sols hi veiem un camí per tal que reixi triomfant aquella veritable llibertat per Catalunya?

Vàrem dir que en el nostre camí hi trobariem molts germans que ens escoprien la cara. Ja han arribat, i els acceptem. I com si fóssim apòstols de la nostra llibertat, els diem que pensin, que reflexionin i que mirin quin és l'únic camí veritable per tal de tenir altra vegada a les nostres mans aquelles lleis, aquells drets que els nostres avantpassats forjaren.

Seguiràs creient que no ens hem de rebel·lar? Seguiràs creient, germa català, tu que tens el cor donat a la pàtria, tu que sents, perquè si penses bé ho sentiràs que som fills d'un poble esclau, seguiràs creient que hem d'obeir els que ens tiranitzen?

Seràs dels que tenen l'ànima empedreïda? Seràs d'aquells que no creuen en la llibertat?

Germa, la lluita que fa temps venim anunciant s'atansa; tu potser no la veus, per la senzillera raó que tampoc la desitges; nosaltres ni la volem ni la desitgem; però és que ells no ens volen comprendre; ells, els que s'haurien d'agenollat per demanar-nos perdó pels ultratges que ens han infligit, ells, ans de fer això, ens esclavitzaven cada vegada més; però, potser diràs tu que per ara no la veus la tirania; potser diràs que ara tenim una llibertat que abans no teníem; qui sap!; però et pregunto jo, com l'hem pagada aquesta llibertat? Amb sang, oi que no?

No comprens, doncs, tu que de la mateixa manera que ens l'han donada, ens la tornaran a prendre? No comprens tu que si et donen una cosa de valor sens pagar-la, te la poden prendre l'endemà d'haver-te-la donada? I a més, un poble que, com ja t'he dit, i com també saps tu, que no ens té gens ni mica d'estima, no et dones compte que ens la poden prendre la llibertat minsa, escasa, per no dir ridícula, que ens han donat?

Germa, per què no hi penses una mica, en aquestes coses? Si ho fas, després vindràs amb nosaltres, perquè veuràs que tenim raó, perquè veuràs que és cert tot això que diem.

No vulguis ésser dels darrers en donar la veu de la veritable llibertat, no vulguis ésser escadusser per a fer un servei a la pàtria. Mira, tu pots fer-te apòstol, pots anar dient arreu on vagis que sents la necessitat que Catalunya sigui completament lliure; això és tasca nostra, i també és tasca de tots nosaltres, el fer que aquells germans que tenen l'ànima allu-

nyada de tot allò que diu sacrifici patri vagin pel camí que nosaltres hem empres, no per a cobrir-nos de gloria, ans per donar una demostració al món que a Catalunya hi ha fills que volen la seva terra amb la llibertat completa.

Germa català, lluita, procura que dins del cor dels germans que tenen com ja he dit les oïdes allunyades al prec de la Mare que plora, el sentin i es disposin generosament a donar la seva sang, el seu cos, tot per reconquerir allò que volem, que ja teníem, però que no ho hem gaudit; emperò no sigui dit que nosaltres en volem gaudir de la llibertat, no!

Germans, i ho dic per última vegada, sigueu vosaltres d'aquells germans que procurin trencar els cors de pedra dels altres que no són com haurien d'ésser.

Són les ànimes empedreïdes, i aquests són aquells que no volen comprendre el perquè de la llibertat completa de Catalunya; són aquells que no senten, per la raó senzillera que no volen, la necessitat del sacrifici per tal de reconquerir-la.

Són els que s'allunyen quan la lluita s'engresca; són els que riuen, tot titllant-nos d'insensats, a aquells que generosament, però com un deure, donen el cor, vessen la sang, per la pàtria que ho demana, que ho desitja; i tu, germa català, et negues encara a sentir-la, aquesta veu de la pàtria que et demana que lluitis per ella? Tu diràs que no comprens la necessitat de fer ço que diem? No; tu, com que ets bon català; tu, com que sents com nosaltres la veu de la mare calumniada que ens crida, tu sents com ella demana del teu esforç, del teu sacrifici, del teu desig ardent de fer quelcom per ella.

Mira, doncs, ajuda'ns, i ens pots ajudar ara, en aquests moments, a fer tornar tendres les ànimes empedreïdes, aquells catalans que no volen saber res de fer ni un bri de sacrifici per mins que sigui a profit de la llibertat de la nostra perseguida, befada i escarnida Catalunya.

Finalment, les ànimes empedreïdes són, per dissort, les de molts catalans, les de molts germans nostres que ens veuen passar amb la creu feixuga del sacrifici i ens donen una mirada de menyspreu, titllant-nos de fanàtics, i ells no saben que si no fóssim nosaltres, molts, molts, no sentirien l'amor a Catalunya.

Germa català, veritat que tu no la hi tens, l'ànima empedreïda? Si la hi tens, llavors fes-la tornar tendra; com? Ja ho saps, escoltant el prec de la nostra trepitjada Mare, que plora, que clama a sos fills que la deslliurin. Serem covards de (no donar la nostra sang per deslliurar-la?

UN PELEGRÍ

Els enemics de la Pàtria

Jo us felicito, tot atiant-vos a què continueu la vostra obra en pro del desvetllament dels catalans, car heu de saber que en la consciència de molts de nostres germans de Pàtria pesen com llosa sepulcral els dos segles de dominació i esclavatge.

Continueu les vostres campanyes difamatòries; que els insults i calúnnies vagin de dret en contra de la nostra dignitat de catalans i d'homes, si voleu; escarniu i motegeu la nostra llengua; ridiculitzeu els nostres costums; negueu la nostra història, fins la nostra mare, si voleu; fetejeu-nos! I així als nostres indiferents i toca-sons els podrem mostrar tot l'odi que ens teniu, els podrem ensenyar a correspondre-us amb el mateix odi, i amb escríex, si cal.

Feu ben palès l'esperit dominador que nia en cada pit vostre, perquè puguem cridar-ho als quatre vents, i desvetllar de l'encantament en què es troben tants de germans nostres.

Feu que sia ben ostensible la vostra mala fe, perquè amb l'exemple puguem llegar als nostres fills el rancor que sentim ja per tot ço vostre, i que com l'oràtjol, revifarà el caliu (que els mercaders de casa ja cuiden prou bé d'apagar), que és el foc sagrat de l'amor a la nostra Pàtria.

MARIA LLOSES

A totes les dones de Catalunya

cer?... Per què no m'ensenyàreu a lluitar?... Mira d'abastar en la història de Catalunya el tresor de ciència que has d'infiltrar en l'ànima dels teus fills.

Tu, dona catalana, fes que el caliu de la passió dels revolucionaris idealistes no s'apagui, ans fes-ne un foc que abrindi tots els cors.

L'home és valerós si posseeix un idealisme: tu ets l'esperit d'aquest idealisme per vèncer, si saps infondre-li entusiasme.

Ensenya els teus fills a estimar amb elevada idealitat la pàtria oprimida: les grans idealitats fan forts els pobles.

Procura que la teva pàtria sigui lliure: vulgues que els teus fills tinguin nacionalitat.

El destí de Catalunya depèn de tu: sàpigues dreçar l'home vers els camins gloriosos de la lluita.

Per la Pàtria dels teus fills, sigues audaç fins al sacrifici.

Recorda que la "Secció Feminal" de "Nosaltres Sols!" és el baluard on s'aplega la màxima intransigència del nacionalisme català. Ací és el teu lloc de combat, on podràs ajudar la teva aportació amb la dels altres germans, per tal de lluitar per la INDEPENDÈNCIA DE CATALUNYA.

Tu, dona catalana, que et vols sacrificar per Catalunya, per la llibertat, allista't a aquest bell aplec de dones nacionalistes, agosarades i decidides, que lluiten pel màxim ideal: CATALUNYA LLIURE!

La Comissió Organitzadora.

Tu, dona catalana, gira els ulls a la nostra mar blava, i ell et dirà que no volem ésser esclaus.

Tu, dona catalana, no siguis poruga i egoista: no deixis d'enfervorir el teu marit, el germà, el promès; ans sigues generosa: fes-los fixar els ulls en l'ample horitzó de l'idealisme.

Pensa que no és sols amb les paraules, com es regenera un poble: forja ànimes d'heroi en cada fill bressat en la teva falda, en cada infant acariciat al pas pels nostres carrers.

Sàpigues lluitar amb el neguit de voler la teva pàtria lliure; no vulguis que demà els teus fills, fets homes, puguin dir-te: "Mare, per què no sabéreu vè-

talà, i de cada català hem de fer-ne un patriota. Aquesta és la feina nostra, a la qual hem de dedicar-nos plenament. No fer electors, sinó gent conscient i decidida a engrandir l'exèrcit català que en el dia de demà haurà d'enfrontar-se amb els nostres enemics.

Hem de pensar que hi ha pobles i viles de Catalunya on no ha arribat encara la bona paraula; hem de tenir present que la mala herba creix, i hem d'arrencar-la, per a poder sembrar la bona llavor que fructificarà esplendorosament. Recordem que hi ha germans nostres que viuen ignorants del seu ésser i del seu destí; els ensenyaments rebuts en la infantesa per mestres espanyols els ha malmès la seva catalanitat. Hem de fer per manera que no es pugui repetir el fet vergonyós del segle passat, en què els nostres muntanyencs prengueren les armes per defensar la independència d'Espanya. Tenim el deure sagrat de fer-ho soldats nostres i no de l'Estat que ens domina, que sentin l'esperit d'independència, però per la causa nostra. La tasca a fer és immensa, però imprescindible; sense l'ajut de la nostra pagesia, el triomf es fa impossible.

Cal anar de poble en poble i de masia en masia, a despertar aquestes ànimes adormides que van per la nostra terra, amb la mateixa resignació que la parella de bous junyida a la carreta.

Si la feina que han fet uns benemèrits catalans a Sant Just, a Solsona i algun altre poble, s'hagués fet en totes les poblacions de la nostra terra, l'any 1931 hauria estat l'any de la nostra llibertat, i la bandera estelada onejaria a tot vent i amb tota sa majestat per tot Catalunya.

Es un deure de tots nosaltres el procurar que, en presentar-se una altra ocasió com la de l'abril darrer, ens trobi ben preparats, i no siguin uns polítics els que proclamïn la República Catalana per tres dies, sinó tot el poble que s'aixequi a proclamar la nostra llibertat, disposats a no deixar-se-la prendre ni a canvi de les seves vides.

SOLUS

Miting a Tèrmens

En el poble de Tèrmens (Lleida), amb un ple a vessar, fou organitzat el miting separatista; amb tot i que fou preparat en un tres i no res, el poble, com un sol home, acudí a la crida.

Es molt d'elogiar l'actitud del jovent, que trobant-se en plena ballaruga, deixà la diversió per escoltar els companys de Barcelona.

S'obrí l'acte amb unes frases breus, però fermes del president de l'entitat, Josep Figueres, qui cedi la paraula al company Ernest Díaz. Començà per donar el salut al poble d'En Daniel López, "que en aquests moments — digué — no pot estar aquí present, però hi està en esperit." El nom del company tan indignament empresonat és saludat amb forts aplaudiments.

Seguidament fa ús de la paraula En Jaume Torres, que amb vibrant parlament exhorta el poble a mantenir íntegres els seus ideals de Pàtria i Llibertat.

A continuació l'amic Jaume Compte es disposa a parlar, però les demostracions de simpatia del públic priven per uns moments de poder fer-ho.

L'amic Compte comença protestant enèrgicament de la detenció d'En Daniel López i amb paraula càlida i emocionant defensa igual que els altres la llibertat de Catalunya.

El company Crespi, amb tot i la insistència del públic, es nega a parlar per no estar preparat.

En notificar la presidència al poble que la nostra germana de causa Na Carme Nicolau no havia arribat de Balaguer, el públic, i en particular les xamoses noies, que eren moltes, ens pregunten que li trametéssim el salut de les dones de Tèrmens, per ella i per les seves companyes del grup feminal, de N. S., ensems que li féssim arribar els desigs sincers que tenen d'escoltar la seva paraula fervorosa.

En conjunt, un acte amarat de patriotisme que deixà un bell record, torbat només per no haver pogut assistir-hi el fill estimat del poble, En Daniel López.

Rebin els companys de Tèrmens la nostra salutació cordial.

Cal falta al respecte fàcilment a aquells qui no en mereixen, de respecte.

J. Salvat Papasseit

La resistència passiva

Dies enrra els comerciants madrilenys varen reunir-se per prendre acords davant les conseqüències que els reportarà l'aprovació de l'Estatut Català. La quantitat d'individus que hi assistiren, uns quatre mil, diu prou la importància que té per a ells aquesta qüestió. En el transcurs de la reunió, on es tractaren diversos problemes, s'exposaren els més vius i variats criteris, però a la fi tots estigueren d'acord en què l'Estatut és la ruïna moral i econòmica d'Espanya.

Van confessar, i això val la pena de tenir-ho en compte, que per culpa de l'Estatut, o sia de la minva de facultats que tenien per endogalar-nos, perquè, fet i fet, l'Estatut és una misèria, Madrid esdevindrà una ciutat de tercer ordre. I això, comptant amb què Catalunya continua i continuarà comprant i consumint els seus articles com si tal cosa.

No són prou clars encara aquests detalls, perquè la gent de casa, que encara no s'ha tret la bema dels ulls, compregui, d'una vegada, que Catalunya és el puntal d'Espanya, i que si falla aquest, tot se n'anirà en orris? No veuen que Espanya, llevat de Bascònia i Galícia, i aquestes també són separatistes, no pot subsistir sense Catalunya? Quin és el millor mercat que té Espanya per col·locar els seus productes, sinó Catalunya?

Dones, imagineu-vos el què passaria si els catalans ens enfissim tots com un sol home, i decidíssim — i en això no fariem res més que correspondre al que han fet ells amb nosaltres — no consumir altres productes que els genuïnament catalans!

Ens diran, però, que nosaltres ens trobem en el mateix cas, que no tenim altre comerç que el d'Espanya i que si no fos aquest, no tindríem on col·locar els nostres articles; però jo els contestaré que si avui dia no exportem en la proporció que correspon al nostre desenvolupament industrial, és degut a què els convenis i tractats que regulen les nostres relacions amb els altres països són elaborats per Espanya, amb mires sols a l'interès de la seva Hisenda, i així es dona el cas que fins en certs productes s'apliquin aranzels de sortida (tinc dades concretes que no és del cas donar a la publicitat), cosa que no succeiria si fos Catalunya mateixa qui establís les relacions amb les altres nacions, ja que ho faria defensant els seus interessos.

I a despit d'aquestes arbitrarietats, encara parlem de concòrdia i aguantem estoicament la facècia dels cartellots "no se admeten via-

jantes catalanes", que si els han posat, no ha estat perquè creguessin que la raó estava amb ells, sinó per donar la sensació de força i perquè, degut a la crisi (crisi mundial) que estem soffrint, ha vingut molt bé aquesta excusa per a rescindir comandes i ajustar, i per allò que qui primer pega, pega dos cops.

Per què, doncs, no fem nosaltres el mateix amb ells?

Visca la resistència passiva!

Per Catalunya!, catalans, anim-nos tots!

C. MARESCH I FERRAN

ESTUDIS D'ORGANITZACIÓ

L'home d'acció i el cap

pel General Rampont

(Continuació)

Si entaleu una lluita comercial honesta i drete, cercant a conquerir els punts encara lliures, o bé lluitant amb "igualtat d'armes" en contra d'honestos adversaris, serà precis afectar els centres de sensibilitat d'un coeficient de permeabilitat — i les situacions geogràfiques o topogràfiques respectives dels centres, més encara amb un estudi psicològic de la clientela, guiaran encara la determinació d'un objectiu general, i els objectius d'acció immediats successius.

Abans d'entaular l'acció, reunireu els vostres mitjans en una base de partida segura i proveïda de sortides.

Tota altra acció de lluita industrial, colonial, agrícola, diplomàtica, pot representar-se igualment; projecció horitzontal amb relació dels centres i de les forces.

En tots els casos, el cap aplicarà la seva voluntat a resoldre el problema que li ha estat posat o proposat.

Ell suposarà el problema resolt.

La seva voluntat s'ajustarà en la deliberació que li procurarà la imatge interna de l'objectiu, sota una forma concreta, viva i diligent.

ANECDOTARI

Nosaltres sentim un afecte i una predilecció enorme per En Puig i Ferrer, a la qual ell — l'intel·lectual de Catalunya més intel·lectual que En Carles Soldevila — correspon fent-nos assaborir, abans que ningú, les seves obres tot just començades.

Ara es proposa escriure un drama històric i en vers, amb caient tràgic. I encara que tingui uns certs aires de pitarrisme facciosi, les primícies que n'hem pogut gaudir ens han impressionat tant, que no ens sabem estar de reproduir-ne el seu començament.

(Acte primer. Escena primera. Saló reial. o moblat reialciament).

Conseller Giralt:

Com vos deia, Casanelles, "La Publi" ens ha ben fumut.

Conseller Comes:

Hi perdrem bous i esquelles, per quedar com un drap brut!

Regidor Casanelles:

A mi sí que m'heu caçat amb les vostres "financieres".

Secretari Terradelles:

El diner és metall sagrat que inspira idees viatgeres; cal servir-lo amb la mà closa i la bossa lligada amb cordons. En tinc experiència que no fa nosa i, endemés, vuitanta mil raons!

Diputat Companys:

No us apureu! Això no durarà gaire! Ja han marxat En Bloc i l'Hanau. Jo us defensaré amb l'estol rabassaire, i amb "la humanitat", "La Noche"...

Diputat Lluhi:

I "L'Opinió"... (Fins aquí l'autor). (Continuarà?)

Diàleg, bon xic freqüent, que donem als nostres lectors en el propi llenguatge en què són sostinguts, per tal de no llevar-li colorit ni substància.

—Hola, Rupinango!

—Caramba, Carba!... ¿Tú por ahí?

—Sí, veràs; vengo a inscribirme al Estado Catalán.

—Hombre... mira que coincidència. Yo vengo de hacerlo.

—Hay que situarse.

—Naturalmente. Si aprueban el Estatuto — sea como sea —, siempre habrán plazas que oubrir.

—Claro. Eso pensaba yo.

—Dencàs me ha asegurado que ellos no serían como los de la Unión Patriótica, que nos prometieron mucho y no nos dieron ningún cargo.

—¡Eso son unos hombres!

—Hay que confiar en ello... y meterse dentro.

—Claro. Eso pensaba yo.

—Pues anda, que vaya bien.

—¡Adiós, Rupinango!

—¡Adiós, Carba!...

En el local de la "Juventud Vasca", de Bilbao, el día 8 de setembre de 1923, deia En Nicolau d'Oliver, en un discurs de tons nacionalistes:

—"El mal nostre, la causa de la nostra ruïna fou la desunió entre catalans, galles i bascos. Mentre el govern espanyol prenia les llibertats a Euzkadi, Catalunya estava distreta..."

Ara, al 1931, Catalunya no està distreta. L'Esquerra Republicana de Catalunya, "Mirador", "La rambla", en certa manera "La Publicitat" i fins "El be negre", han atacat el nacionalisme basc, han inflat les informacions tendencioses dels prietistes i s'han convertit en sicaris del govern central.

—Oh, veureu — diu En Nicolau d'Oliver quan li parlen d'això. — Una cosa són les idees, i una altra la vida. Ara la qüestió és ésser ministre! I qualsevol s'indisposa amb En Prieto! Quan sigui oportú, ja faré un discurs en el Parlament que tot ho arranjara. No sigueu impacients! (I, a peu dret, la Joventut Catalanista Republicana li tributa, cada vegada, una perllongada ovació).

Els elements més intel·lectuals de l'Esquerra han constituït un bloc — que no tindrà res a veure amb Mr. Bloch — denominat "La col·lectivitat social organitzada de Catalunya", que no és una dissidència del partit, sinó una agrupació que marcarà orientacions col·lectivistes dintre la política catalana i en el que, entre altres eminències inèdites, hi figuren En Dencàs i En Batetini. En Roc Boronat només hi farà de secretari habilitat.

—Eh que amirà bé, això? — preguntava En Perarnau, tot cofoi.

—Sí, ja! — exclamava l'Aragay, amb un xic d'agror, perquè diu que amb tot i el seu Stradivari, no li volen. — Sí; ja! Vindrà a ésser una mena de... Unió Catalana de la Lliga. Farà goig!

Imp. A. López. — Om, 8, Barcelona.